

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфул есе де дое орі не септемьль: Мерквара ши Сьмьфта. — Пренсераціоне се аче дн Сивіи ла еседітэра фоеіе; не афа-рл ла Ч. Р. поше, кз вані гата, прін скрісорі франкате, адресате кьтре еседітэръ.

№ 9.

ANŞIŞ I.

Сивіи 31. Іансаріи 1853.

Пренціал пренсераціоней пентрл Сивіи есте не ані 7. фл. м. к.; ер не о жьмьтате де ані 3. фл. 30. кр. — Пентрл чеделате пьрл аде Трансильваніи ши пентрл провинціеле дін Монархіе не ані 8. фл. ер не о жьмьтате де ані 4. фл. — Інсерателе се пьтэскь кз 4. кр. шьрл кз слове мін.

Дела едітэра Телеграфул роман.

Пентрл де а поте контіна жьрналл ачеста, едітэра а потьтл не D. Dr. Павелл Васіч, ка съ примэскъ аспрьши сарчина де редактор ресьвизиторіи пьл агьчл, пьл кьндъ се ва потэ афла алтл; приміндъ дарь D. Dr. Васіч ачеста дьсърчларе кз тотъ взнавонцъ. ши дьпьртъшиндсе ши дін партеа локьрлор маі дьпалте кьвонцїоа воіе спре ачеста, не ачлмъ дн пьлвэга посідїсне де а потэ днцїоа, кз де азї днаїте Телеграфул романъ ва еші съв редакціоне нзмїтлї Домнъ, алъ кьрлї нсме бїнекьпоскьтл пьлїкьлї ромьнъ гарантэзъ, кз ачестъ жьрналъ ва кореспонде ши де ачї дьколо дорїнцелоръ комьне. Тотдеодатъ се потешче ши инцелїнца ромьнъ, ка дорїндъ чїнева а прїмі аспрьши редакціонеа фоеї ачестеїа, съ се адресеже дькоче кз гьра, саз дн скрісї, спре а фьла кондіціонїле челе фаворавїле, съв каре е де датъ постлї де редактор.

Агрїкьлтэра. Економїа де кьшпї.

I.

Декьнд попорлъ ромьнъ а дьчепьтл а кьноцше о вїагъ маї дьлче ши маї пьлкьтъ декьтл чееа че а трьїтл дн тїмпїи тьрекуцї, сїмте кз і с'аъ дьшмьдїтл тьревінцеле атлї матеріал кьтл ши моралї. Лїнеа мїжлоче лоръ каре кондіціонэзъ ачеа вїагъ маї вьпъ, ши кз каре се аккопере мьлїнеа ачееа де тьревінцел, дькз се дъ не ачлз дїн зі дн зі тотъ маї мьлгъ. Попорлъ ромьнъ повьдїзїтл де сїмцїлъ сь чель вьпъ vede, кз агрїкьлтэра, окьснаціонеа сеа прїнцїпале, ши сїнгьрлъ сь ісворъ де авере, де дьдестьларе ши де фьрїчїре, трактатъ дьпъ ргїна моцелїтл дела мошї шї стрьтошї, пьї маї потэ дьлеснї де ажжнсъ мїжлоче лор пентрл аккоперїеа ачелоръ тьревінцел. Фїндъ кз елъ п'аре алте дьртьрї де крешереа аверїи селе, декьтл нзмаї агрїкьлтэра; ашїадар ачеста тьреве аддъсъ ла о старе де перфекціоне, ка тотъ прїн тьрїса съ потъ агонїсї мїжлоче дестьле спре аккоперїеа тьревінцелоръ матеріал ши моралї каре дїл дьпресоръ. Агрїкьлтэра перфекціоньватъ дьвїнцел кїша шї о аче фаворавїле орі кьрїи продьктивїтудї; кьтре ачеста сеа дьвьпътешче ши патэра чееа маї стьрпъ а пьлпътлї, ши о аче ка съ респьтэскъ кз мьлцъпїре остенелїе мьлчїторїялї. Ресьлтатл чель маї таре че се довьдешче дела агрїкьлтэра перфекціоньватъ есте, кз еа продьче мьлгъ сь прїн дьпвїнцлареа ши мїкшїорареа кїелтлелоръ дьпьревінцател пьл акьзм; орі прїн дьфелзрїеа ши дьвьпъдїреа продьктелоръ кз каре с'а окьспатъ агрїкьлтэра обїчвїтл пьл дн тїпвьл ачеста; сь прїн продьчереа де артїкїл ши обїкте поше некьспоскьте ргїнеї агрїко-ле ромьне пьл акьзм. Ачестъ перфекціоньватъ агрїкьлтэреї не о чере нзмаї кьлтэра ла каре аспрьл попорлъ романъ, дьдестьлареа тьревінцелоръ матеріал ши моралї че ле сїмте, ши фьрїчїреа че о дорешче; чї ши алте дьпьреїзрїрї фьрте їмпортанцї дїн афьаръ каре мерїтл тотъ лъареа ашїмїте. Маї дьтлї есте шївгъ, кз прїорїетатеа ромьнъ де шї есте фьрте пьмеробъ ка попорлъ а кьрїа есте; дар ачеа прїорїетате есте парчелатъ ши мїкь. Кьтре ачеста дьдеторїїле ши гьрешїцїле кьтре статъ крешкъ ши се дьшмьдескъ дн пропорціонеа дрепгьрлоръ ши фолоселоръ кьдїгате. Не льпгъ ачесте се vede, кз попорационеа ромьнъ крешче ши се дьшмьдешче, ши деодатъ кз дьшмьдїреа ши крешереа ачеста пьлпътлї тотъ се маї дьгьсетъ. Акьзм, кьм ва потэ попорлъ ромьнъ не о дьтїндере де пьлпътлї мїкь съ тьрїскъ, съ дьдешлїне-скъ чьрїнцелел статлї, ши тотъ деодатъ сь шї дьдестьлэзле тьре-

вінцелел селе матеріал ши моралї, дькьтл не ва кьноцше методэ поше де а перфекціоньватъ агрїкьлтэра, каре есте ісворлъ аверїи, дьдестьлэрїи ши фьрїчїрїи селе?

Отьлї есте аїмалелел їмїтаціонїи, алъ есемпльлї алъ обїчпїнцїей; асемеенеа ши попорелел їмїтезъ знеле не алтеле, зрїтезъ есемпелел че лї се даъ, ши се обїчвєскъ ши еле а аче чееа че vedъ кз факъ алте попорел. Стареа чееа дьфелорїтл а агрїкьлтэреї, каре се афьл астьлї ла попорелел челе кьлївател а ле Еспропей, не с'а їмпровїсатъ де одатъ; чї еа есте ресьлтатл мьлторъ спекьлаціонїи, мьлторъ черкьрї ши мьлторъ остенелї ши сьдорї. Німїка п'аръ фї акьзм маї лесне, декьтл попорлъ ромьнъ съ дьпьртател дела ачесте попорел кьноцїнцелел лоръ челе практичел, прїн каре сь шї перфекціоньватъ ши елъ окьснаціонеа сеа агрїколь. Спекьлаціонїїле, черкьрїлел ши ресьлтателел челе порочїте а ле ачелоръ попорел се потъ ачеа кьспоскьте попорлї ромьнъ дн дое модьрї; прїн гьраїш ши прїн кьрїї. Гьраїш вїе арел знъ фартекъ потернїкъ де а петрьнде дн мїнте ши дн їнїмъ, ши де а конвїнцел ши а дьдїнелеа не ачелї карїї аскьлгъ; ши дьп'адевьръ, не льпгъ лїтерелел сь словелел челе шьрте а ле скрісорї сь лел тапарїялї, елї есте ка знъ сьфелетъ каре дьвїтл ши дъ вїагъ. Не се потэ спьне кьтл вїне аръ потэ сь факъ дн комьнїтудїле агрїколе знъ Претолъ дьвьдатъ, знъ дьвьдьторїї лзмїнатъ, знъ прїорїетарїї де пьлпътлї маї дьсепнатъ ши маї їскьсїтл, кьнд аръ дьвьдъ ши аръ повьдїсї не лькьїторїї кьм съ трактеже агрїкьлтэра дьпъ алте методэ поше. Ашїої кьнд аръ фї комьнїтудїле порочїте ка ачестї дьвьдьторїї аї лоръ пьл нзмаї сь спьнъ кз гьра, чї съ аррател ачеста ши прїн фапъ ши ессемпїл, с'аръ ревьреа бїневьпътлїрїел чьрлїї престе остенелел лел мьлчїторїоръ. Дьпъ дьвьдьтэра ши пїлда ачестора, їменїї аръ лва кьрацїї де а се стьлїе дїн легьтэреде обїчелїлї векїї, аръ ачел черкьрїї поше де а дьвьпътлїї пьлпътлї, аръ дьпьревінцелел ма-шїнелел ши їнстрьментелел афьлател маї дїн кочї, аръ дьпобїла ши аръ дьфелзрїї продьктелел обїчвїте, ши аръ черка ка съ сїдескъ пьлпътлїї спре а ле да ши алте продьктелел поше некьспоскьте ргїнеї векї.

Алъ доїле мїжлочъ, спре а аче попорлї ромьнъ кьспоскьте кьноцїнцелел агрїколе практичел пентрл перфекціоньватъ агрїкьлтэреї селе, сьнтл кьрїїлел скрісе ши тїпьрїте. Алъ фостъ їменїї карїї аъ авьтл ашїлекаре ши пьлчере кьтре агрїкьлтэръ, ши кьрора патэра леа датъ ши талантъ пентрл ачестъ окьснаціонел повїле ши їмпортантел. Шї дьп'адевьръ, афьаръ де демїтатеа еї чееа дьнатъ кз еа есте чель дїнцїїї ісворъ де кьлтэръ, де дьдестьларел ши де фьрїчїре пентрл оменїре, агрїкьлтэра маї мьлгъ декьтл орі каре окьснаціонел дьлесешче не отъ а сьдїа патэра, варїетудїле еї, потерїлел ши мїнзпелел еї. Ачел їменїї прївїлеціацїї, карїї фьрл траншї де фолоселел ачесте марї, прїн спекьлаціонїїле че фькьръ асїтра агрїкьлтэреї, прїн черкьрїлел ши есперїментелел че ле дьпьренїсертъ, аъ перфекціоньватъ агрїкьлтэра, ши аъ аддъс'о ла стареа ачееа де дьфелорїе, де каре не мїрпътл vezьндшо ла знеле попорел кьлївател а ле Еспропей. Фїлантропїа п'а льсатъ не ачестї їменїї ка кьноцїнцелел лоръ челе практичел сь ле дьпьревінцелел нзмаї пентрл дьшпїї; чї 'а дьдешнатъ ка сь ле пьелїче ши сь ле факъ кьспоскьте ла оменїреа агрїколь дьп'регъ. Еї аъ скрісї ши аъ тїпьрїтл кьрїї, прїн каре аъ тьршїдатъ дн леме черкьрїлел, афьлрїлел ши тотел ресьлтателел че ле аъ довьдїтл спре дьвьпътлїїреа агрїкьлтэреї. Не се потэ скріе кьтл а фостъ де таре фолосьл, че ачестел кьрїї аде ачесторъ економїї фїлантропїї аъ продьсчъ дн попорел спре редїкареа агрїкьлтэреї ла старе дьфелорїтл. Ньмелел Прєсїаньлї Таер, алъ

Церманявци Шверд, а аз Францосявци Doman, аз Англичоръ Сип-клаир, аз и аз шти, воръ ресна тотъдесна кз пльчере ш респект дн греле поборелоръ агриколе. Меригеле доръ свитъ респектате маи шлтъ, декзи аз фосгъ дн векиме аз Черерии ш аз лви Трипто-летъ, ш побореле рекзноскаторие кзтре фькзтории де вине аз оне-пирии аз редикатъ зпора дн тръпшии монументе. Nimica нз е акзм маи шпоръ декзтъ ка попорзлъ ромълн съ имигеза есемпльзл ал-торъ поборе, съ чигескъ кзрцие агрономилоръ практичи, ш съ терче а пне дн лкзраре методеле ачеле шпътсгорие при каре се перфекцизезъ агрикултура. Традкандсе ассемене кзрци агроно-миче ш дн лимба ромълн, сехъ фькзндсе естракте потривите кз тревшица, попорзлъ ромълн ле ва чети кз пльчере ш интересъ, се ва лзмина ассыра окзнцизнии селе, ш о ва адрече кз днчетзл дн старе, ка прип тръса съ ш крескъ исворзлъ кзлзрел, дндестъ-лзрии ш феричии селе.

Евипемителе дн Монтенегро.

Кз кат лзпта днтре Монтенегрини ш днтре Тзрчи се днде-лзнгъ маи таре, кз атат тот маи импортанте се фаче ачестъ кзсзъ. Асзгзи тотъ Европа привеще кз интересъ ш дикордаре ла Церзга ачеста докзтъ де авиа песте о сзтъ де ми де сзълете, каре се а-флз дн лзшт кз зпз статъ де маи шлте милионе де омені. Длсъ де ш Монтенегрини сжнтъ пзциі ла пзмеръ, дар исзъцизиеа чеа фаворавиле а локзлн, виргзтеа лор фирескъ, ш депрндереа чеа таре днтръ пзрареа армелор і факъ атат де пзтерничі, днжт атакзреле челе де пльп ачі дн партеа Тзрчилор днтрешинсе аз фосгъ респине дндзрптъ. Фінд даръ кзса Монтенегринъ асзгзи атат де моментосъ, пе гръшнъ ш поі а дншзртъш ачі кзтева date топографико — статистике деспре ачеста Церзгъ.

Нзметеле Монтенегро л а кьлзтатъ Цера ачеста де ла Велен-циані, днсъ де кзтръ лкзгтории сеі се пзметече Чернагора, адекъ: шзциі пегрш. Нзметеле ачеста кз възл сепъ кзлъ портъ Цера де ла проспектаз чедъ посоморзлъ аз шзнцилор сеі, карі дн тим-пзреле маи веки ераш маи таре кз пздрі аконеріци, декат акзм, ш се дншзреще дн шенте Naxii сехъ Дистрикте, каре стаъ дн маи шлте компзгци. Днтр'о депзраре кззтъ Цера ачеста ка о таре тзрзрзтъ, а кзрелі валзрш с'аз претъкзтъ деодатъ дн пётр. Претъгнденэ нз веzi алта, декат стлпчй голе, арзкзте зна пре-сте алта. Длсшш Монтенегрини аз датинъ а зиче, кз зпълзндъ о-дичиоръ Дзмнезехъ пре пъмжтъ кз зпъ сакъ, ка съ дншзррескъ пег-треле, деодатъ с'ар фі гзрзгтъ сакзлъ, ш ар фі кзззтъ пегреле тоте пе Монтенегро. Кжпши маи нз се vedъ дн Монтенегро, ші каселе сжнтъ пе догеле ш дн възле шзнцилор.

Дншпорзцизиеа церел ачестеіа се калкзлзтъ ла 100,000. де сзълете, днтре каре 20,000. се афлз бзрваці ащі пентръ пзр-тареа армелор. Длсъ ла о вьтае де ашраре сжнтъ ші днтре вь-тржнш шлци дн старе де а пзрта арме. Ба исторіа пе араъ ші астфеліъ де есемпле, знде кларъ ш фемейле шзръ съ порте кз кз-рзці ші дестеритате пзшка ш іагаганзлъ. Дн 24. де оре се ноте тотъ потеряе кончелтура дн ори че пзлктъ ал церел.

Атат бзрваціі кжт ші фемейле сжнтъ омені тарі, цепіні, де-даці кз ліпса, сьпетош ка ферзлъ, депззторі дн привіцна пенль-черилор аерзлш ші але клімеі, ші ажзлгъ ла о вьрстъ аджлкъ. Аколо нз е парігате а vedé омені де о сзтъ де ані. Бзрваціі, кзр-циош ші грош ла пзшкі, нз пре обичзескъ а се кзрпнде кз лз-крзлъ, ч'лз ласъ пе сета фемейлор. Секозлъ фемеескъ ашиа даръ нз зпълз дн Цера ачеста аспр пе кз де грандафиръ. Фемейле тревзе ачі съ се лзпте дн тотъ вьцз кз сьрзчя, кз ліпса, кз пъ-мжптълъ чедъ петросъ, пе каре лъ лкзрзтъ ші пе каре тревзе съ тзрзскъ челе маи тарі повері. Пентръ пзрареа ачестор грешциі бзрзатлъ нз респльтече кз вр'о реверіциъ деосевитъ. Нз, Мон-тенегринзлъ привеще пе соціа сеа ка пе о креатзръ кз тотзлъ лш сзпзсъ, ші нічй кз фаче дншпте стрпцилор вр'о поменпре деспре джпса, каре привеще дн бзрзатъ пе донзлъ сехъ, і сьрзтъ шьиле, ші і се плэкъ дн тотъ привіцна. О десзъзнаре пентръ тоте ачесте афлз пзшай дн атореа копилоръ сеі, каре креще кз вьрста лор, ші рьпъне статорнікъ пълз ла гропъ.

Фісигноміа Монтенегринилор есте побиле, ші фрзтосъ. Еі

аз маи кз сепъ окі кастаніи сехъ винеці дешкисъ, ші пзръ кастаніи днкісъ, араге ори пегрз. Кззтъгера лор е пльп де вьагъ, днсъ нз сьлатитъ ка а Тзрчилор. Мзрмеа трзшзлш лор е маи шлтъ декат шжлочш, дар пропорціонатъ. Гласзлъ лор е форте пзтер-нікъ, кзчй адезе ори лі се дъ окзсіпне де а се днделече' днтр'зпъ шзпте днтр'алзлъ. Ачеста еі нз о факъ сьвержндъ, чі кз тотъ кларъ ші вине де днделесъ.

Каселе Монтенегринилор сжнтъ де пётръ, аконерите кз паие. Зпелтеле де касъ сжнтъ де тот сншле — о масть, о банкъ, ші кж-тева сзасно, аста есте тотъ. — Армеле нз ле ласъ Монтенегринзлъ нічй кжнд, кзчй тот дзсна тревзе съ фие претъгитъ пентръ інкзрсі-пнле Тзрчилор. Елз кз іагаганзлъ ші кз пістолеле ла брзлъ пзеще оиле, ші лкзрзтъ пъмжптълъ. Ачесте сжнтъ окзнцизніде челе де кьптепеш але Монтенегринзлш пре лжнгъ пекзкитъ. Кжндъ нз се афлз кзрпциі кз вр'о трезъ маи пресанте, азпчй формезъ маи шлци о трзпъ, пъзлескъ дн днвечнптеле дистрикте тзрчш, фз-ръ ші жезескъ, ші днкрзціі кз прада се ре'иторзъ дн шзци. Дн тимъ де вьтае днкъ нз шшъ дншшй, че сжнтъ конпрзцизніде ші реквзцизніде, чі пзшай пръдзтъ.

Форте пзциі Монтенегрини се афлз, каре съ порте о месеріъ регзлатъ. Дн тревшицеле челе пзцие, че ле аз еі, шіе фечине сьшй ажете снзгзръ. Армеле ші ле кжщигъ дн фавриче стръне, сехъ ле ісаъ дела Тзрчи.

Армеле Монтенегринилор сжнтъ: пзшка кз кремене, пісто-леле ші іагаганзлъ пентръ тзлатъ ші дншпзсъ, каре'лъ портъ ла брзлъ. Монтенегрини сжнтъ пзшкашй форте възі, ші дзшъ дескзр-кареа пшчелі, каре нічй одатъ нз грешече, зрмезъ лзпта кз іага-ганзлъ шентъ ла шентъ. Маи вьртосъ съ приченъ мнзпзатъ Монте-негрини ла тзбереа капзлш, кзчй еі ісаъ капетеле інімікзлш кз сіне, ле дзкъ ла Четиніе, каре е капіталеа шзнцилоръ, знде пентръ зпъ пзмеръ днсемнатъ де капете і се дъ дрептъ ремзперацизие о ме-даліъ. Кам де овще се ватъ Монтенегрини де дзшъ кжте о стжлкъ, днсъ нз се темъ нічй де лзпта пентъ ла пентъ, маи вьртосъ кзчй сжнтъ омені пзтерничі.

Днъ офіциале рзсескъ азпте Бровиавскі, кареле а кьлзторитъ прип Монтенегро, ші ла а. 1806. а фосгъ шарторъ ла маи шлте вьтъл, дескрие модзлш ші датина Монтенегринилор де а се бате дн зршторізлъ кншъ: Монтенегринзлъ дн тіперещеле селе се депрнде дн тотъ зюа днтръ днтрешнцареа пшчелі, ноте сзвері тоте греш-тъцие, ші фаче фзръ съ остенеаскъ, пльп де кзрзціі маршзреле челе маи лзциі. Елз се сзие пе стжлчеле челе маи лзакосе, ші нз і насть де фоме сехъ де сете. Декъ ватъ пе інімікъ, азпчй лъ гонескъ Монтенегрини кз о іздзлъ, каре аконеріе днлжтва ліпса де кавалеріъ. Декъ е інімікзлъ маи пзтернікъ, азпчй і аурндъ са-теле, ле devastезъ кжпзреле, ші лъ ашъескъ дн шзциі, знде апоі лъ днкзнцизръ, ші лз'атакъ кз іздзлъ. Монтенегрини ші зі-тъ де интереселе пропціі ші де зра персоналe, дндатъ че е паріа дн перікзлъ, асзлзтъ де команда днкторзлш сехъ, ші цншъ де о по-рочіе ші де о градіъ дзмнезескъ, декъ кадъ дн вьтае. Дн а-сесменэ касрш сжнтъ Монтенегрини солдаці адевзрзці, даръ азаръ дн шзциі лор се араъ ка піще варварі сьлатичі, каре пръдзтъ тотъ кз фокъ ші кз сабіъ.

Длшшй аз деспре ресбелъ кз тотзлъ алфеліъ де ідео, декат побореле челе кзлivate. Інімічилор, пе карі і і приндъ кз арма дн шьзъ, ле таје капетеле, ші пзшай пе ачелі і іартъ, карі се даъ принш дншпте де вьтае. Споділе лзате дела інімічй ле при-вевскъ ла пропріетатеа сеа, ка о ремзпераре а остенеделор селе. Еі се ашръ пльп ла злтіма ресъларе, Монтенегринзлъ нз се рогъ нічй кжндъ де pardonъ, ші декъ вр'зпзлъ днтре еі днтр'атжта се плесрзтъ, кжтъ нз'лъ потъ скыа дн шьиле інімікзлш, азпчй і таје капзлъ кларъ камерзціі лш. Дншпмжндсе ла атакзлъ дн-трешннскъ ассыра Ковзкзлш, ка зпъ деспзрцетзлтъ дн трешеле рз-сещш съ се трагъ дн апоі зпъ офіціръ цапълъ ла трзпш ші нз токма вьзръ кьзз шортъ де остенитъ жос. Днъ монтенегринш, кареле лъзъ ачеста, алергъ аколо, пзсъ шьпа пе іагаганъ, ші зисъ: „Dsmniata ещй форте витезъ, ші тревзе съ дореші, ка сь'ці таіъ капзлъ, зп'о рзгзціане ш'ці фъ крече.“ Дншрозитъ де пропосіціз-неа ачеста, се сзкзл офіциале кз шлтъ остенелъ, ші ажзтатъ де

се вор педенсі, іарь пепръ Descruişne лі се ва ерта педенса кз тотэлл.

Ачестъ pardoniş денерале кз емисэлл прѣдналтѣ дин 3 Феврсаріш с'а естинеş прѣграціош ми асзира Десерторіор дин Бълатѣ, ми Bovidina тотѣ съвт ачеле кондиціи.

Бъгарія. Маістатеа Сеа ч. р. Апостолик с'а дндсратѣ прѣ граціош кз датѣ дин 15 Децембре 1852 с. п. а словози зрѣтѣоріэлл дналтѣ емисѣ.

Азжндѣ дн кзшпъіре кълкъріле хоѣщѣ че се днмъдескѣ дн Бъгарія. ми фінд пріи еле амеріцатъ секрїтатеа пълїкѣ. Еѣ ordinezѣ, ка пълъ ла маї департе хотърже, дн ачеле прѣдї але церїї дн каре с'а пълїкатѣ, сѣѣ сева пълїка дрептэлл статарїш, крїмінеа де тълхърїл, де лотрїл, ми де ажторїш ла ачесте (§ 135 141 190 212 214 217 а кондиціе пенале, дин 27 Маїш 1852) сѣ се черетезе ми педенсѣскъ пе калеа прочедзрей ординарїл прїи жвдекторїіле ми дзлъ леїле мїлітарї, дн тѣте касврїле, дн каре се ворѣ комїте дзлъ пълїкареа ачестей ординаціи, ми дѣкѣ пълѣтѣлл нз ар фї квалїфікатѣ пентрѣ трактареа дзлп дрептэлл статарїш.

Австрія. Біена 4 Февр. Дзлп шїрїле венїте дела маршїіле монтегегрїне, Ошерѣ Паша а датѣ порзвкѣ аспрѣ дн кастреїле селе, ка дин партеа Тзрчїлорѣ сѣ се днканцїзре тотѣ фелїзлѣ де крзїмі дн прївїцїа креціїлорѣ. Ачеста месзрѣ се пѣте прївї ка прїма зрмаре а днтресверїї Австріей ла порта отоманл дн фавѣореа креціїлорѣ дин Тзрчїа.

— Gazeta ministeriale: Кореспондїца австріакѣ кзпрїнде зпѣ артїклл, дн каре се зїче, кз концентрареа де трзпне дїн партеа Австріей ла маршїіле монтегегрїне нз се днтресверїї кз алтѣ скопш, чї ншмаї пентрѣ асекрареа ми скзїреа интереселорѣ Австріей стїплате прїи трактате.

— Се зїче, кз ошїреа аколо концентратѣ ва пштера 18,000 де фечїорї.

— Дн зрма зпѣї резолюціи прѣ дналте а М. Селе Амшпратзлї де ворѣ днтрѣдзче шї дн Бъгарія (шї дн Ардеалл) вїмі де дрзпърї шї де подзрї днтокма дзлп норма кареа се афлѣ шї дн алте церї.

Франція.

Парїс 31. Іанзарїш. Алатл іерї се севершї кзъкторїа чївіле, еарь іерї се вїнекзвалтѣ дн Бісерїка Notre-Dame пзгта Амшпратзлї Наполеоне кз допнїїїора Монтїшо—Дзлп че алатл іерї скарѣ спонса дншпъртѣскѣ дн днцелескѣ програмеї пълїкате фз адзѣс де демнїтарїї ми амплїації дншпъртѣщї дин палатзлї Елісѣе дн Тзїлерїї, фз ла днтраре дншпїнїатѣ де Прїнчїіле Наполеоне ми де Прїнчїїса Матїїда, дзлп ачееа тотѣ днсоціїт де мшма сеа Контеса Монтїшо фз нетрекзтѣ пълъ дн сала де фамїліе, зпде о ашента Амшпратзлї дн мїжлокзлї зпѣї грзше де рденїї, пе каре ле повѣїсе, ка сѣ іеа парте ла черїмонїе. Се маї афлаѣ дн сала де фамїліл Кардїналії, маршалїї ми адміралїї, мїністрїї, днтрегзлї статѣ де кзрте, амбасадорїї дншпъртѣщї, карїї се афлаѣ дн Парїс, дн зрмѣ маї пзлїї дїпломатїї стрїїні, анше амбасадорзлї Рзсіей, алл Австріей, Прзсіей, Оландей, ш. ч. л. прекуш ми пзпчїлїл палале. Кандѣ камерарїзлї сзпретѣ дншпїнїцѣ Амшпратзлї венїре спонсѣї селе, порнї дншпратзлї днїаїнтееї, і дншїнсе шїла, шї і ворнї катева кзвїпте, ла каре дїксеа се ведеа а фї фѣрте пзтрзпсѣ. Амшпратзлї ера дн зпїформѣ де денерале, анеа де гзтѣ фашїа леїїїїеї де опѣре, каре о прзгратѣ ѳре кандѣ Наполеоне I. ми фамїїа де гзтѣ а велерзлїї де азрѣ, каре а фѣстѣ одїніорѣ а лїї Каролѣ V. Ла 9. ѳре порнї кондкзтзлї дин порзпка дншпратзлї ктрѣ сала маршалїлорѣ, зпде авеа сѣ се днкеїе кзъкторїа чївіле. Апропїндзѣс кондкзтзлї се рїдїкарѣ да-меле шї вгзрїації кіемації ла черемонїл, дн пштерѣ ка ла 1000. ішшї, шї стетерѣ дн пїчїѳре, пзлп кандѣ пзрекїа спонсале шезз пе дозе тронзрї рїдїкате пе о естрадѣ, Амшпратзлї де дрѣпта, шї спонса дѣ етлїга. Ла демнїдїзїнеа Амшпратзлїї погтї шареле маїстрѣ черїмонїїале пе Мїністрзлї де статѣ Флїд, шї пе прешедїнтеле консілізлї де статѣ Барош, де а пшшї днїаїнтееа тронзлїї дншпъртѣскѣ, апѣї челл днпгзлїл днченз черїмонїа солѣпѣ. Ла кзвзпїтзлї: „дн пштеле Амшпратзлїї“ се скларѣ Амшпратзлї ми фїгѳореа Амшпъртѣсѣ де пе тронзрї. Мїністрзлї Флїд копїтзлѣ апѣї дн кїпзлї зрѣтѣорїї: Сїре! Те декїарезї Маїестатеа Теа, а двоа де соціїт пе Еселенцїа Сеа демїсїла Монтїшо, Контеса де Тева, каре есте азї де фадѣ? Ла каре Амшпратзлї рзпзвїсѣ: Еѣ декїарѣ, кз іеаѣ де соціїт пе Еселенцїа Сеа демїсїла Монтїшо, Контеса де Тева. Дзлп че Мїністрзлї тотѣ дн днцелескѣ ачеста днтревѣ шї пе Домїсїла Монтїшо, шї кзлїгѣт асеменѣ респзвїсѣ, днкеїе аша: дн пштеле Амшпратзлїї, алл Консігїдїшїї, шї алл леїїї декїарѣ еѣ, кз Маїестатеа Сеа Наполеоне III. дин граціа лїї Dzeѣ шї прїи воїа попорзлїї дншпратѣ алл Францїсїлорѣ шї Еселенцїа Сеа Мадемїсїла Езденїа де Монтїшо, Контеса де Тева, свлїт днсоціїї ла олатл дн кзъторїш. Дзлп а-

чаеста се свѣскрїсерѣ Контрактеле де кзъторїл. Апѣї тїтѣ со-чїетатеа се дзѣс дн сала де театрл, зпде се дѣдѣ кончерѣл.

Дзїмінекѣ дн 30 Іанзарїш се челезрѣ соленїтатеа бесерїческѣ а пштеле. Дн пїаца, зпде се афлѣ Бісерїка Notre-Dame, еарѣ мїї де фламзре шї де трѳее. Партеа чеа дин жоѣс а катедралеї шї а отелзлїї Дїеѣ ера коперїтѣ кз ковѣре ектшпе. Ферестреїле касселорѣ днвечїпате ераѣ днфрѣмсецїате кз ковѳре прѣїїїсе, кз дн-септе, дн каре ера вкзтзрзлї, сѣѣ літерїле N. E., кз пїрланде ш. ч. л. Длѣк де ла 9. ѳре ера пїаца пїлпѣ кз ѳменї. Де ла палатзлї Тзїлерїїлор пзлп ла бісерїкѣ ера—спалїре де солдадї шї де гарда націонале. — Пе ла 11. ѳре дозе карете дншпъртѣщї адзсерѣ пе дншпъртѣса дин паладїзлї Елісѣе дн алл Тзїлерїїлорѣ. Ачї фз дншпъртѣса дншпїнїатѣ де дншпратзлї Наполеоне, дн цїзрзлї ктрзїа се афлаѣ Прїнчїїеле Іероме, Мїністрїї, Маршалїї, Адміралїї, шї аллї демнїтарїї аї кзрїїї. Ла 12 ѳре шї 20 мїнзте порнї Амшпратзлї кз Амшпъртѣса ла Бісерїка Notre-Dame. Шїрзлї се пшсе дн мїшкарѣ дн кїпзлї зрѣтѣорїї: Днїаїнтееа маршеа мшсїка де реїї-шетѣ дзлп ачееа зп ескадрон де гардѣ націонеле кїларе, ставзлї денерале ал гардеї націонале, челедалте ескадрѳне дин Кавалерїа гардеї націонале, зпѣ ескадрон де глїчерї, Локодїторїзлї Копен-дантелзї сзпретѣ, амплїації де интендатзрѣ, Локодантелеа четзїїї ставзлї лїї, шї зпѣ реїїментѣ де глїчїарї. Дзлп а двоа мшсїкї де реїїментѣ, шї треї ескадрѳне де dragonї, зрмарѣ карете кз кзртенїї дншпъртѣщї, Мїністрїї, Прїнчїїсеа Матїїда, шї Прїнчїїї Іероме шї Наполеоне. Ла апропїереа амвелорѣ Маїестзїї рзкзпаѣ вївалете. Дн цїзрзлї каретеї дншпъртѣщї кзлзреаї адїтанції шї офїціалїї де ордонанцї аї Амшпратзлїї, дзлп каре маршеа зп ескадрон де кзлззї, апѣї зрмѣ днкѣ о мшсїкї де реїїментѣ, патрѣ реїїменте де кавалерїл, шї дозе ескадрѳне де Нандартзрї шї де гардѣ націонале Азжпгандѣ пзркеа дншпъртѣскѣ ла Бісерїкѣ, каре ера днфрзпсецїатѣ кз о помпѣ пе маї азлїгѣ, шї лшїнїатѣ де 15,000 лшїні, шї 400 лампе, Архїеїскѣпзлї дин Парїс дншрзлїкѣ дн орнатзлї погтїїкаїле і ешї днїаїнтее, шї дншпїнїцѣ пе дншпратзлї шї пе дншпъртѣса сзѣ зпѣ валдзїнїш. Тоцї, чїї че ераѣ фадѣ, се рїдїкасѣ де пе скзїне, шї дн фѣдеїле гзтзрѳра се потѣ четї адмірїареа фрзтсеїей дншпъртѣсееї четї тіпере. Маїестзїї-їле салзгзлї пе четї че ераѣ фадѣ граціош. Дзлп че Амшпратзлї шї Амшпъртѣса фзрѣ кондшїї ла докзрїле менїте пентрѣ дншшїї, се днченз соленїтатеа релїціош прїи Архїеїскѣпзлї дин Парїс. Ла 1 3/4 аѣ фѣстѣ актзлї кзпзїїїеї гата. Сзѣ декїрїереа ачестей соленїтзїї пшчїлїл палале, шї амбасадорзлї тзрческѣ аѣ шеззлѣ лшпгѣ олатл, шї се ведеаї а ворнї фѳрте амїкаїїле зпзлїл кз алгзлї, де зпде потѣ чїнева днкеїа, ла кзлї толеранцї аѣ девенїтѣ секзлзлї пострѣ. — Дзлп севершїїреа кзпзїїеї се днтрѳсерѣ Маїестзїї-їле дн Тзїлерїї, зпде о плоїе де пїрланде дї дншпїнїцѣ. Ачї Амшпратзлї арзтѣ попорзлїї де пе баконзлїл палатзлїї пе поза Амшпъртѣсѣ, шї о дзѣс шї прїи спалїрїле солдадїлорѣ, карїї арзтарѣ челл маї шаре ентзїаїетѣ пентрѣ поз кзъторїїї. Кзржндѣ дзлп ачееа плекарѣ амбеле Маїестзїї ла Ст. Клозл, зпде ворѣ рзтзїнеа пзлп жої. Пресентзлї, че л'аѣ фѣстѣ кзшпгратѣ четїгате Парїсзлїї пе сама дншпъртѣсееї, дарѣ ачееа л'аѣ фѣстѣ дестїнатѣ спре зпѣ скопѣ де вїнефачере, л'аѣ рескзмпратѣ Наполеоне, шї л'аѣ дзрзїтѣ соціїей селе.

Парїс 1 Феврзарїш. Монїтореле дншпїнїцѣзлѣ сзѣ датзлї де іерї дин Ст. Клозл зрѣтѣорїеле: Маїестзїїле Лорѣ се дзсерѣ актзлї ла амїазї ла Версалї, шї фзрѣ прїїтееа декзрѣ попорѣ кз челл маї вїз ентзїаїетѣ. — Фаїма деспре о модїїкаре а Мїністрїзлїї днкѣ тотѣ маї черкзлѣзлѣ.

Парїс 2 Февр. Амшпратзлї шї Амшпъртѣса аѣ венїтѣ а-стзлї ла 1 ѳрѣ дзлп амїазї дн Тзїлерїї. Дзлпче Амшпратзлї а прешеззлѣ зпѣї консілії мїністрїале, се ренѳѳерѣ ла 4 ѳре дншрзп-сїтѣ кз Амшпъртѣса еарзшї ла Ст. Клозл. Днкѣ тот се маї ворбеще деспре о модїїкаре, че аре сѣ зрмѣзе дн Мїністрїл. Жзрналзлї „Сїеклзлї“ зїче, кз днкоронареа лїї Наполеоне се ва дншпїнїла маї кзржндѣ де кжт дн Маїш, кшп се ворѣ ла днчензлѣ.

Монтегегро.

Дзлп о денешѣ телеграфїкѣ дин Тріестѣ дин 4 Февр. армата тзрческѣ ар фї стрѣвзтзтѣ ерзшї пзлп ла пасзлї челл дншгзтѣ дела Карїкѣ Мост, шї ар амерїнда капїтала Четїїне. Се зїче, кз Ошер Паша ар фї датѣ Прїнчїїелїї Данїїл зп термінѣ де сокотїтѣ пзлп ла 31 Іанзар., шї дакѣ термінзлї ачеста ва трече, фзрѣ де а фї фѳодо-сїтѣ, агзпчї Ошер Паша дн 4-5 зїле ва лшоа тотѣ Монтегегро кз пштереа. Ачестѣ дншпрїїїзаре се зїче, кз ар фї констернатѣ пе Монтегегрїї, шї кз маї дн зрмѣ с'ар фї форматѣ дозо парїде днтрееї, зпа каре дїнѣ кз Прїнчїїеле Данїїл, шї алта кз Перѳ Петроаїч.

Кзрзлїл банїлорѣ ла Віена дн 5. Феврзарїс. Календ. ноѣ.

Азрзлї	-	-	-	-	-	-	-	-	-	117 1/4
Арїїнїлзлї	-	-	-	-	-	-	-	-	-	110 1/2

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu ese de doe ori pe septemână: Mercuria și Sâmbăta — Prenumerățiunea se face în Sibiu la espeditura foiei, pe affără la Ce. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către espeditură.

N^{ro} 9. ANULŪ I.

Sibiu 31. Ianuariu 1853.

Prejiulu prenumerațiunei pentru Sibiu este pe anu 7. fl. m. c; ear pe o jumătate de anu 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părți ale Transilvanii și pentru provinciile din Monarhia pe unu anu 8. fl. ear pe o jumătate de anu 4. fl. — Inseratele se plătescu cu 4. cr. șirulu cu slove mic.

Dela editura Telegrafulu romanu.

Pentru de a pote continua jurnalulu acesta, editura a poftitu pe D. Dr. Pavelu Vasici, ca sa primescă asuprăși sarcina de redactor respunzătoriu până atunci, până cându se va poté afla altulu; primindū dară D. Dr. Vasici acēsta însărcinare cu totă bunavoință. și împărtășinduse și din partea locurilor mai înnalte cuviințioșa voie spre acēsta, ne aflămū în plăcuta pozițiune de a poté înștiința, că de azi înainte Telegrafulu romanu va eși sub redacțiunea numitulu Domnū, alū căruī nume binecunoscutū publiculu românū garantēză, că acestū jurnalū va corespunde și de aci încolo dorințelor comune. Totdeodată se poștește și înțeligința romană, ca dorind cineva a primi asuprăși redacțiunea fōei acesteia, să se adreseze încōce cu gura, sau în scrisū, spre a afla condițiunile cele favorabile, sub care e de datū postulu de redactor.

Agricultura. Economia de câmpū.

I.

Decând poporulū românū a începutū a cunōște o viață mai dulce și mai plăcută decâtū ceea ce a trăitū în timpī trecuți, simte că i s'aū îmulțitū trebuințele atātū materialī cātū și moralī. Lipsa mijlócelorū care condițiunēză acea viață mai bună, și cu care se accopere mulțimea aceea de trebuințe, încă se dă pe față din zi în zi totū mai multū. Poporulū românū povățuitū de simțulu seū celū bunū vede, că agricultura, ocupațiunea sea principale, și singurulū seū izvorū de avere, de indestulare și de fericire, tractată după rutina moștenită dela moși și strămoși, nu'ī mai poté înlesni de ajjunsū mijlócele pentru accoperirea acelorū trebuințe. Fiindcă elū n'are alte drumuri de creșterea averiī se, decâtū numai agricultura; așadar acēsta trebuie addusă la o stare de perfecțiune, ca totū prin trānsa să pōtā agonisi mijlóce destule spre accoperirea trebuințelorū materialī și moralī care ilū impresōră. Agricultura perfecțiunată învinge clima și o face favorabile ori cārī productivități; către acesta ea îmbunătățește și natura cea mai stērpă a pământuluī, și o face ca să respălătescă cu mulțămire ostenelile muncitoruluī. Resultatulu celū mai mare ce se dobāndește dela agricultura perfecțiunată este, că ea produce multū seū prin împușinarea și micșiorarea cieltuelilorū întrebunțate până accum; ori prin înfelurirea și îmbunățirea productelorū cu care s'a occupatū agricultura obicinuită până în timpulū acesta; seū prin producerea de articuli și obiecte noue necunoscute rutinei agricole romāne până accum. Acēstă perfecțiunare a agriculturēi nu o cere numai cultura la care aspiră poporulū romanū, indestularea trebuințelorū materialī și

morală ce le simte, și fericirea ce o dorește; ci și alte împregiurări foarte importanți din affară care merită totă luarea aminte. Mai întâiu este știut, că proprietatea română deși este foarte numerosă ca poporul a căria este; dar acea proprietate este parcelată și mică. Către acesta îndetoriile și greutatea către stată cresc și se înmulțesc în proporțiunea drepturilor și folóselorú căștigate. Pe lângă aceste se vede, că poporațiunea română crește și se înmulțește, și deodată cu înmulțirea și creșterea acesta pământulú totú se mai îngustéză. Accum, cum va poté poporulú românú pe o întindere de pământú mică să trăescă, să îndeplinésză cerințele statului, și totú deodată să'și îndeustuleze trebuințele se materialí și moralí, decă nu va cunoște metode noue de a perfecțiuna agricultura, care este isvorulú averii, îndeustulării și fericirii se?

Omulú este animalele imitațiunii, alú esemplului alú obicinuiței; asemenea și popórele imiteză unele pe altele, urméză esemplele ce li se dau, și se obicinuescú și ele a face ceea ce vedú că facú alte popóre. Starea cea înflorită a agriculturii, care se afflă astăzi la popórele cele cultivate a le Europei, nu s'a improvisatú deodată; ci ea este rezultatulú multorú speculațiunii, multorú cercări și multorú ostenei și sudori. Nimica n'arú fi acum mai lesne, decâtú poporulú românú să împrumute dela aceste popóre cunoștințele lorú cele practice, prin care să'și perfecțiuneze și elú ocupațiunea sea agricolă. Speculațiunile, cercările și rezultatele cele norocite a le acelorú popóre se potú face cunoscute poporului românú în doe moduri; prin graiú și prin cărți. Graiulú viu are unú farmecú puternicú de a petrunde în minte și în inimă, și de a convinge și a îndupleca pe aceia carií ascultă; și într'adevărú, pe lângă literale seú slovele cele mórte a le scrisorií seú ale tapariului, elú este ca unú suffletú care învia și dá viață. Nu se póte spune câtú bine arú poté să facă în comunitățile agricole unú Preotú învățatú, unú învățatoriú luminatú, un proprietariú de pământú mai însemnatú și mai iscusitú, când arú învăța și arú povățui pe lăcuiori cum să tracteze agricultura după alte metode noue. Appoi când arú fi comunitățile norocite ca acesti învățatori ai lorú nu numai să spună cu gura, ci să arrate acesta și prin faptă și esemplu, s'arú revărta binecuvântările cerului preste ostenele lăcuiorilorú. După învățatura și pilda acestora, ómenii arú lua curagiú de a se smulge din legăturile obiceiului veciú, arú face cercări noue de a îmbunătăți pământulú, arú întrebuița mașinele și instrumentele afflate mai din cóci, ar ínnobila și alú ínfeluri productele obicinuite, și arú cerca ca să silésză pământulú spre a le da și alte producte noue necunoscute rutinei vechi.

Alú doile mijlocú, spre a face poporulú românú cunoscute cunoștințele agricole practice pentru perfecțiunarea agriculturii se, suntú cărțile scrise și tipărite. Aú fostú ómení carií aú avutú applecare și plăcere către agricultură, și cărorá natura lea datú și talentú pentru acéstă ocupațiune nobile și importante. Și într'adevărú, afflără de demnitatea ei cea înaltă că ea este celú dintăiu izvorú de cultură, de îndeustulare și de fericire pentru omenire, agricultura mai multú decâtú orí care ocupațiune ínlesnește pe omú a studia natura, varietățile ei, poterile și minunele ei. Acei ómení privilegiați, carií fură trași de folósele aceste mari, prin speculațiunile ce făcură asupra agriculturii, prin cercările și esperimentele ce le întreprinseră, aú perfecționatú agricultura, și aú adus'ó la starea aceea de înflorire, de care ne mirămú vezândo la unele popóre cultivate a le Europei. Filantropia n'a lăsatú pe acesti ómení ca cunoștințele lorú cele practice să le întrebuițeze numai pentru dănsii; ci 'ia îndemnatú ca să le publice și să le facă cunoscute la omenirea agricolă íntregă. Ei aú scrisú și aú tipăritú cărți, prin care aú trâmbițatú în lume cercările, afflările și tóte rezultatele ce le aú dobânditu spre îmbunătățirea agriculturii. Nu se póte scrie

cătŭ a fostŭ de mare folosulŭ, ce aceste cãrți ale acestorŭ economi filantropi au produsŭ în popóre spre redicarea agriculturii la stare înfloritã. Numele Prusianului Taer, alŭ Germanului Șvert, al Franțosului Dobman, alŭ Anglilorŭ Sinclair, Iung și alții, vorŭ resuna totŭdeuna cu plãcere și respectŭ în gurele popórelorŭ agricole. Meritele lorŭ suntŭ respectate mãi multŭ, decum aŭ fostŭ în vecime alŭ Cererii și al lui Triptoleimŭ, și popórele recunoscãtorie cãtre fãcãtorii de bine aŭ omenirii aŭ redicatŭ unora din trãnșii monumente. Nimica nu e acum mãi ușiorŭ decãtŭ ca poporulŭ românŭ sã imiteze esemplulŭ altorŭ popare, sã citescã cãrțile agronomilorŭ practicii, și sã cerce a pune în lucrare metodele acele mãntuitorie prin care se perfecțiuneazã agricultura. Traducãnduse assemene cãrți agronomice și în limba romãnã, séu fãcãnduse extracte potrivite cu trebuința, poporulŭ românŭ le va ceti cu plãcere și interesŭ, se va lumina assupra ocupațiunii se, și o va aduce cu încetulŭ în stare, ca prin trãnsa sã'și créscã isvorulŭ culturii, îndestulãrii și fericirii se.

Evenimentele în Montenegro.

Cu cât lupta între Montenegrini și între Turci se îndelungã mãi tare, cu atãt tot mai importante se face acéstã cauzã. Astãzi totã Europa privește cu interesŭ și încordare la Țeruța acéstã locuitã de abia peste o sutã de mi de suflete, care se aflã în luptã cu unu statŭ de mãi multe milióne de ómnei. Însã de și Montenegrini sãntŭ puțini la numerŭ, dar pusãțiunea cea favorabile a locului, virtutea lor firéscã, și deprinderea cea mare întru purtarea armelor i facŭ atãt de puternici, încãt atacurile cele de pãnã aci din parte Turcilor întreprinse aŭ fostŭ respinse îndãrãptŭ. Fiind darã cauza Montenegrinã astãzi atãt de momentósã, ne grãbimŭ și noi a împãrtãși aci câteva date topografico - statistice despre acéstã Țeruța.

Numele Montenegro l'a cãpãtatŭ Țera acéstã de la Venețianii, însã de cãtrã lãcuiitorii se se numește Cernagora, adecã: munții negrii. Numele acesta cu bunã sémã cã'lŭ pórtã Țera de la prospectulŭ celŭ posomorãtŭ alŭ munților se, cari în timpurile mãi vechi eraŭ mãi tare cu pãduri acoperiți, decãt acum, și se împãrtește în șapte Nahii séu Districte, care staŭ din mãi multe comunitãți. Dintr'o depãrtare cautã Țera acéstã ca o mare turburată, a cãrei valuri s'au prefãcutŭ deodatã în petró. Pretutindené nu vezi alta, decãt stãnci góle, aruncate una preste alta. Însuși Montenegrini au datinã a zice, cã umblãndŭ odiniórã Dumnezeŭ pre pãmãntŭ cu unŭ sacŭ, ca sã împãrtească petrite, deodatã s'ar fi gãuritŭ saculŭ, și ar fi cãzutŭ petrite tóte pe Montenegro. Câmpii mãi nu se vedŭ în Montenegro, și casele sãntŭ pe cóstele și în vãile munților.

Împoporãțiunea țerei acesteia se calculéazã la 100,000 de suflete, între care 20,000. se aflã bãrbați apți pentru purtarea armelor. Însã la o bãtae de apãrare sãntŭ și dintre bãtrãni mulți în stare de a purta arme. Ba istoria ne aratã și astfeliŭ de exemple, unde ciarŭ și femeile știurã sã pórté cu curagiŭ și desteritate pușca și iataganulŭ. În 24. de óre se póte tótã poterea concentra în orŭ ce punctŭ al țerei.

Atãt bãrbații cât și femeile sãntŭ ómnei mari, țepini, dedați cu lipsa, sãnetoși ca ferulŭ, nepãsãtori în privința neplãcerilor aerului și ale climatei, și ajungŭ la o vãrstã adãncã. Acolo nu e raritate a vedé ómeni de o sutã de ani. Bãrbații, curagioși și groși la mușci, nu pré obicinuescŭ a se cuprinde cu lucrulŭ, ci'lŭ lasã pe séma femeilor. Secsulŭ femeescŭ așia darã nu umblã în țera acéstã asprã pe cãi de trandafirŭ. Femeile trebuie aici sã se lupte în tótã viața cu sãrãcia, cu lipsa, cu pãmãntulŭ celŭ petrosŭ, pe care 'lŭ lucréazã și pe care trebuie sã tãrascã cele mãi mari poveri. Pentru purtarea acestor greutãți bãrbatulŭ nu'i rãsplãtește cu vr'o reverința deosebitã. Nu, Montenegrinulŭ privește pe soția sea ca pe o creaturã cu totulŭ

lui supusă, și nici că face înainté străinilor vr'o pomenire despre dânsa, care privește în bărbatul pe domnul seú, 'i sărută mânilé, și i se plécă în tótă privința. O desdăunare pentru tóte acesté află numai în amórea copiilor seí, care crește cu vârsta lor, și rămâne statornică până la grópă.

Fisiognomia Montenegrinilor este novile, și frumósă. Eí aú mái cu sémă ocí castanií seú vineți deșcisú, și părú castaniú încisú, arare orí negru. Căutătura lor e plină de viață, însă nu sălbatică ca a Turcilor. Mărimea trupului lor e mái mult decât mijlociá, dar proporționată. Glasulú lor e fórte puternicú, căcí adese orí li se dá ocasiune de a se înțelege dintr'unú munte într'altulú. Acésta eí nu o facú sbierândú, ci cu tonú ciarú și bine de înțelesú.

Casele Montenegrinilor sântú de pétră, acoperite cu paie. Unéltele de casă sântú de tot simple – o masă, o bancă, și câteva scaune, asta este totú. – Armele nu le lasă Montenegrinilorú nici când, căcí tot déuna trebuie să fie pregătítú pentru incursiunile Turcilor. Elú cu iataganulú și cu pistólele la brăú păzește oile, și lucréză pământulú. Aceste sântú ocupățiunile cele de căpeteniá ale Montenegrinului pre lângă pescuitú. Cândú nu se află cuprinși cu vr'o trébă mái presante, atunci forméză mái mulți o trupă, năvălescú în învecinatele districte turcești, fură și jefuiescú, și încărcați cu prada se re'torcú în munți. În timpú de bătaie încă nu știu dânși, ce sântú contribuțiunile și recvisițiunile, ci numai prădeză.

Fórte puținí Montenegrini se află, care să pórté o meseriá regulată. În trebuințele cele puținé, ce le aú eí, știe fiecare să'și ajute singurú. Armele 'și le câștigă din fabrice străine, seú le íeáu dela Turci.

Armele Montenegrinilor sântú: pușca cu cremene, pistólele și iataganulú pentru tăiat și împunsú, care'lú pórtă la brăú. Montenegrinií sântú pușcași fórte buní, și după descărcarea pușceí, care nici odată nu greșește, urméză lupta cu iataganulú pieptú la pieptú. Mái vârtos să pricepú minunatú Montenegrinií la tăierea capului, căcí eí íeáu capetele inimicului cu sine, le ducú la Cetinie, care e capitala munțilorú, unde pentru unú numerú însemnatú de capete i se dá dreptú remunerațiune o medaliá. Cam de obște se batú Montenegrinií de după câte o stâncă, însă nu se temú nici de lupta peptú la peptú, mái vârtos căcí sântú ómení puternici.

Unú oficiale rusescú anume Broviavsci, carele a călătoritú prin Montenegro, și la a. 1806. a fostú martorú la mái multe bătăli, descrie modulú și datina Montenegrinilor de a se bate în următoritulú cipú: Montenegrinulú din tinerețele sele se deprinde în tótă zioa întrú întrebuițarea pușceí, póte suferi tóte greutățile, și face fără să ostenească, plinú de curagiú marșurile cele mái lungí. Elú se suie pe stâncile cele mái lunecóse, și nu'í pasă de fóme seú de sete. Décă batú pe inimicú, atunci 'lú gonescú Montenegrinií cu o iuțélă, care acopere încátva lipsa de cavaleriá. Décă e inimiculú mái puternicú, atunci i aprindú satele, le devastéză câmpurile, și 'lú amăgescú în munți, unde apoi 'lu încungiurá, și 'lu atacă cu iuțélă. Montenegrinií 'și uítă de interesele proprii și de ura pesonale, îndată ce e patria în pericolú, ascultă de comanda ductorului seú, și ținú de o norocire și de o graniță dumnezeescă, decă cadú în bătaie. În asemené casuri sântú Montenegrinií soldați adevărați, dară afară din munții lor se arată ca niște varvari selbatici, care prădeză totú cu focú și sabiá.

Dânși aú despre resbelú cu totulú altfeliú de idee, decât popórele cele cultivate. Inimicilor pe carií 'i prindú cu arma în mână, le taie capetele, și numai pe aceia 'i iartă, carií se daú prinși înainte de bătaie. Spoliile luate dela inimici le privescú ca proprietatea sea, ca o renumerare a ostenelelor sele. Eí se apară până la ultima resuflare, Montenegrinulú nu se rógă nici cândú de pardonú, și decă vr'unulú dintre eí într'atâta se plesuréză, câtú nu'lú potú scăpa din mânilé inimicului, atunci 'i taie capulú ciar camerazií lui.

Întâmplându-se la atacul întreprins asupra Cobucului, ca un despărțământ din trupele rusești să se tragă înapoi un ofițer țăpănu la trup și nu tocma tânăr căzu mort de ostenit jos. Un montenegrin, carele văzu acesta, alergă acolo, pusă mână pe iatagan, și zisă: „Dumniata ești foarte vitez, și trebuie să dorești, ca să-ți tai capul, zi o rugăciune și-ți fă cruce.“ Îngrozit de propozițiunea acesta, se sculă ofițerul cu multă ostenelă, și ajutat de Montenegrinul cel atât de amicabile se reîntorsă la camarazi se. Acolo toți, cari a nenorocire de a căde în mână inimică, se socotesc ca morți.

Monarhia Austriacă Transilvania.

Ministeriul ce. r. de Finanță a denumit pe comisariul cerculare de finanță Ioane Buflér, și pe Franțisc Vereș de Secretari la Direcțiunea Finanțiară a Țerii.

Sibi 30 Ianariu. Mulți se tem, și sânt în grigiă că după eara acesta foarte domolă va urma o primăvară, și o veră ploasă frigidă, care va strica semănăturilor. Însă următoarele date după căl. nou despre verile domole, care a fost în secolul acesta, ne vor convinge că economii de câmp pot cu cuget liniștit aștepta veră viitoră. Anul cel dintâi al secolului acestuia începu cu o eară domolă, numai pe la mijlocul lui Fevruariu a fost câteva zile frigurose, primăvera a fost, afară de zilele cele din urmă a le lui Aprilie, caldă; veră destul de fierbinte și secetosă; toamna a fost de mijloc în privința mulțime și a bunetei vinului. În anul 1806. urmă după o eară domolă o primăveră rece neplăcută. Numai în Mai se făcu cald, veră a fost fierbinte și tempestuosă. Secerișul și culesul viilor a fost foarte bune. Anul 1811. a fost atât de minunat în privința îmblărei timpului, și a rodirei, încât omeni cei mai bătrâni nu și puteau aduce aminte de altă ană asemenea. În Ianuariu a fost un frig moderat, cealaltă eară domolă. În fevruariu se și făcu cald ca primăvera, în Martiu a fost sora caldă, Aprile nu se arată așa de scimbăcios ca altă dată, și în Mai a fost veră deplină. Secerișul a fost foarte bun, vițele de vie înfloră cu patru săptămâni mai timpuriu decât altă dată, și dintre struguri mulți erau copti în Iunie. Vinul a fost minunat de bun. Eară din 1821-22. a fost foarte domolă; în Fevruariu a fost la multe locuri zile plăcute de primăveră. În martiu era o căldură de 13-16 grade, în Aprile până 18. gr; Cu începutul lui Iunie înfloră strugurii; din cauza secetei pătimită pomele de veră. În mijlocul lui Iuliu a fost secerișul, și la capetul lunei acesteia erau struguri copti. Vinul a fost ales. Anul acesta a numerat 80. de zile de veră. Asemenea și eară din anul 1824-25. a fost foarte domolă; în aprile a fost câteva zile calde ca veră, dară în 16. Mai urmă un timp aspru, în acesta zi căzu temperatura până la 2. grade sub nulă. Cealaltă veră a fost bună, mai vartos în Iunie și Iuliu a fost zile căldurose, în August însă a fost multă ploie, se făcu vin puțin dară bun. Anul 1828. a avut o eară domolă, primăvera a fost bună însă Iuliu și August a fost tare ploiș. Secerișul de obște a fost bogat în privința cantității, dară calitatea a fost de mijloc; anul acesta a avut numai 40. de zile de veră. Foarte bun a fost timpul în anul 1834. În totă eară a fost timp domol ca primăvera în jumătatea cea dintâi a primăverei a fost timp de eară, însă dela Aprile până la Optombre căldură. Anul acesta numeră un șir neuzit de 88. zile de veră, vinul a fost foarte ales, secerișul bogat. De aci se poate vedea, că și după o eară domolă poate să urmeze o veră caldă, bogată de bucate și de vin.

– Din privința recrutării, ce va fi în luna lui Martiu a. c., a eșit o ordinațiune guvernială de dato 5 fevruariu, prin care se îndetorează toți aceia, cari sânt supuși datoriei de a milita, dară mai vartos cei ce

se află în vârstă dela 20 până la 24 ani (cei născuți în anii 1832-1829), și nu locuiesc în locul nașterii lor, se în ală comunității, în al cărei sină sântă priimiți, de a se ivi seú acum îndată, seú celú multú până în 25 fevr. a. c. la dregătoria cercuale, orí subcercuale, seí unde sântă magistrate nesupuse oficiulú cercuale, la magistratulú respectivú, și a arăta pasaportulú, cartea de ambulare, seú de servițiú, seú altú documentú, ce 'lú are la mână, pentru căci altmintrea astfeliú de individe supuse datoriei militare, neivinduse în cipulú însemnatú, vorú fi privite ca fără de pasportú, și pe socotéla districtulú de recrutațiune, în care se vorú prinde, vorú fi înrolate la milițiá.

Mesagerulú sibiianú cu datu din 4 Fevr, c. n. împărtășeșete știrea despre unú focú cumplitú ce sa întâmplatú în Halmagiú în zioa întimpinării Domnulú la 6 $\frac{3}{4}$ óre séra, care a mistuitú la 16 Gazde șiurile și grajdurile, aú arsú și mai multe vite. Cum a eșitú foculú nu se știe, destulú că satulú acesta a arsú în timpú de 4 ani de cincí orí.

Totú Mesagerulu ne împărtășeșete o operațiune hirurgică minunată, ce a întreprinsú Profesorele din Clujiú D. Dr. Nagel. Acésta operațiune dá dovadă suprinzătóriá despre progresulú ce face hirurgia operativá în timpulú nostru, și de desteritatea D. Dr. Nagel ca operatore.

De va 29 Ianuariú. Fostulú regimentú întâiú de granițiarí románi, care astăzi pórtá numele de Barone Ielacici, a fostú compusú până acum din patru batalióne, din care trei batalióne se afflá la Briun în Moravia, ear alú patruea este încă în Transilvania la Deva cu cancelaria de recrutațiune. După dispoșiunile făcute, acestú alú patruea batalionú, care stă totú din románi, va pleca și elú la primávérá la Briun. Fiindú că dela Maiú viitoriú regimentulú întregú va sta din cincí batalióne, așia se va forma alú cincilea batalionú de depositú, care își va avé garnisóna în Segedinú. Cancelaria de recrutațiune care va fi pe lângă acestú alú cincilé batalionú, va recruta în viitoriú soldați pentru regimentulú acesta din ținuturile acelea și mai cu sémá din Bánățianí.

Bănatú. Gazeta Timișóreí ne face cunoscute osănde, care judecătoria marțiale din Timișórá le a dictatú la următoriele individe. Pentru pitularea armelor: Giorge Poldurean din Giroda, și Ioane Creciun din Hárnécova fiește care cu arestú de 6 septámăne în fére și perderea armelorú pitulate. Dionisiú Pavlovici Parohú în Beceiulú noú cu o pedépsá banale de 10 fl. m. c. Sava Lungú din Cárnácia cu arestú de optú septámăne. – Damascinu Cila totú din Cárnácia și Ilie Neda alias Lusasca din Mercina cu arestú de 6 septámăne în fére. – Ilie Măciucá din Homoșdia cu arestú de 6 septámăne. Teodorú Vorosci din Palanca cu arestú de 2 lune. Basorú Ninco din Hárnécova cu arestú de 6 septámăne în fére.

Iacobú Cinea din Martonoșiú pentru pitularea de bancnote Coșutiane pelângá perderea acestorú baní de artiá nelegiuiți cu arestú de 3 lune.

Paulú Torbențuc din Iablonca în Galițiá pentru împrotivire la patruea de gendarmeriá prin vorbe vătămátorie afará de arestulú sunt care a fostú în timpulú cercetării, s'a degradatú dela căprariú la soldatú de rândú pe 2 lune dela care pedépsá fu însá agratiatú cu totulú.

Ioane Veis, și Nicolaú Pihler din Covaci pentru pitularea armelorú la arestú de 6 septámăne în fére pe lângá perderea armelorú.

Mihaile Scarapca din Subotița pentru pitularea bancnotelorú coșutane pe lângá perderea banilorú nelegiuiți la arestú de 48 de óre în fére. – Dregoiú Ștafusco, Iosifú Dragoșiú și Iosifú Varboni din Comănești pentru pitularea de efecte erarialí pe lângá perderea acestorú efecte cu arestú de 10 zile în fére. – Martinú Voțar din Recașiú pentru pitularea de munițiune și arme pe lângá perderea acestora cu arestú de

8 săptămâne în fere. – Teodoru Biro din Ticvaniul mare pentru pitularea armelor pe lângă pierderea armelor cu o pedepsă de 5 fl. m. c.

Timișoara. 26 Ianuarie. La noi se vorbește tare, cum că Maiestatea Sea ce. r. Apostolică ar fi întărit de episcopi pe Arhimandriții, pe cari 'ia fost ales Sinodul sârbesc, dar noi de o dată tare ne îndoiem despre acesta faimă cu atât mai mult, cu cât binecunoștem și izvorul din care ese astfel de faime.

Timișoara. 2 Febr. c. n. Maiestatea Sea c. r., cu Prînaltul Emis din 8 Ianuarie s'a îndurat pré grațios a concede pentru toți Desertorii ce se află în Ungaria un pardon general astfel, încât dacă ei în timp de 3 luni dela publicare se vor arăta la vreo dirigătorie militară sau civilă, și afară de deserțiune nu li se va imputa altă crimă, se vor agrația cu totul, iară de ar fi mai făcut și altă crimă, atunci numai pentru aceea se vor pedepsi, iară pentru Deserțiune și se va erta pedepsa cu totul.

Acest pardon general cu emisul prînalt din 3 Februarie s'a estins prégrațios și asupra Desertorilor din Bănătu, și Voivodina tot sub acele condiții.

Ungaria. Maiestatea Sea ce. r. Apostolică s'a îndurat pré grațios cu dată din 15 Decembrie 1852 s. n. a slobozi următorul înalt emis.

Luându în cumpănire călcările hoșești ce se înmulțesc în Ungaria, și fiind prin ele amenințată securitatea publică, Eu ordinez, ca până la mai departe hotărâre, în acele părți ale țerii în care s'a publicat, sau seva publică dreptul statarii, crimă de tâlhărie, de lotrie, și de ajutorie la aceste (§ 135 141 190 212 214 217 a codice penale, din 27 Mai 1852) să se cerceteze și pedepsască pe calea procedurii ordinare prin judecătoriile și după legile militare, în toate cazurile, în care se vor comite după publicarea acestei ordinații, și dacă pârătul nu ar fi calificat pentru tractarea după dreptul statarii.

Austria. Viena 4 Febr. După știrile venite dela marginile montenegrine, Omeru Pașa a dat poruncă aspră în castelele sale, ca din partea Turcilor să se încungiure tot felul de cruzimă în privința creștinilor. Acestă măsură se poate privi ca prima urmare a întrepunerii Austriei la porța otomană în favoarea creștinilor din Turcia.

– Gazeta ministeriale: Corespondința austriacă cuprinde un articol, în care se zice, că concentrarea de trupe din partea Austriei la marginile montenegrine nu se întreprinde cu alt scop, ci numai pentru asigurarea și scutirea intereselor Austriei stipulate prin tractate.

– Se zice, că oștirea acolo concentrată va numera 18,000 de feciori.

– În urma unei rezoluții pré înalte a M. Sele Împăratului se vor introduce și în Ungaria (și în Ardeal) vămii de drumuri și de poduri întocma după norma carea se află și în alte țeri.

Franța.

Paris 31. Ianuarie. Alaltă ieri se sevârși căsătoria civilă, eară ieri se binecuvântă în Biserica Notre-Dame nunta Împăratului Napoleone cu domnișora Montișo. – După ce alaltăieri seară sponșa împărătească în înțelesul programei publicate fu adusă de demnitar și amployații împărătești din palatul Elisée în Tuilerii, fu la intrare întâmpinată de Principele Napoleone și de Principisa Matilda, după aceea tot însoțită de muma sea Contesa Montișo, fu petrecută până în sala de familie, unde o aștepta Împăratul în mijlocul unei grupe de rudeni, pe care le poftise, ca să ia parte la ceremonie. Se mai află în sala de familie Cardinalii, mareșalii și admiralii, ministrii, întregul stat de curte, ambasadorii

împărătești, cari se află în Paris, în urmă mai mulți diplomați străini, anume ambasadorul Rusiei, al Austriei, Prusiei, Olandei, ș. ce. l. precum și nunciul papale. Când camerariul suprem înștiință Împăratul venirea sponsei sale, porni împăratul înaintea ei, 'i întinse mâna, și 'i vorbi câteva cuvinte, la care dânsa se vedea a fi foarte pătrunsă. Împăratul era în uniformă de generale, avea de gât fașia legiunei de onoare, care o purtasă oare când Napoleon I. și fașia de gât a velerului de aur, care a fost odinioară a lui Carol V. La 9. oare porni conductul din porunca împăratului către sala mareșalilor, unde avea să se înceie căsătoria civilă. Apropiindul conductul se ridicară damele și bărbații cîemați la ceremonie, în număr ca la 1000. înși, și steteră în picioare, până când parecia sponsale șezu pe două tronuri ridicate pe o estradă, Împăratul de dreapta, și sponsa de stânga. La demăndățiunea Împăratului pofti marele magistru cerimoniale pe Ministrul de stat Fuld, și pe președintele consiliului de stat Baroș, de a păși înaintea tronului împărătesc, apoi cel dintâiu începu cerimonie solenă. La cuvântul: „în numele Împăratului“ se sculară Împăratul și fiitorea Împărătesă de pe tronuri. Ministrul Fuld continuă apoi în cipul următoriu: Sire! Te deciaz Maiestatea Teă, a lua de soție pe Eselenția Sea demoisela Montișo, Contesa de Teba, care este aci de față? La care împăratul răspunsă: Eu deciar, că ieă de soție pe Eselenția Sea mademoisela Montișo, Contesa de Teba. După ce Ministrul totu în înțelesul acesta întrbă și pe Demoisela Montișo, și căpătă asemenă răspuns, înceie așia: în numele Împăratului, al Constituțiunii, și al legii deciar eu, că Maiestatea Sea Napoleone III. din grația lui Dzeu și prin voia poporului împărat al Franțosilor și Eselenția Sea Mademoisela Eugenia de Montișo, Contesa de Teba, sunt însoțiți laolaltă în căsătorie. După aceasta se subscrieră Contractele de căsătorie. Apoi totă societatea se dusă în sala de teatru, unde se dădu concertu.

Duminecă în 30 Ianuariu se celebră solenitatea besericească a nuntei. În piața, unde se află Biserica Notre-Dame, erau mii de flamure și de trofee. Partea cea din jos a catedralei și a otelului Dieu, era coperită cu covore scumpe. Ferestrele caselor învecinate erau înfrumșetate cu covore prețioase, cu însemne, în care era vulturul, seă literele N. E., cu girlande ș. ce. l. Încă de la 9. oare era piața plină cu omeni. De la palatul Tuileriilor până la biserică era – spalire de soldați și de garda națională. – Pe la 11. oare două carete împărătești aduseră pe împărătesă din palatul Elisée în al Tuileriilor. Aci fu împărătesă întimpinată de împăratul Napoleone, în giurul căruia se află Principele Ierome, Ministrii, Mareșalii, Admiralii, și alți demnitari ai curții. La 12 oare și 20 minute porni Împăratul cu Împărătesă la Biserica Notre-Dame. Șirul se puse în mișcare în cipul următoriu: Înainte mergea musica de regimentu după aceea un escadron de gardă națională călare, stabul generale al gardei națională, celelalte escadrone din Cavaleria gardei națională, un escadron de lănceri, Locoțiitoriul Comendantului suprem, amplotii de intendatură, Comandantele cetății stabul lui, și un regiment de lăncieri. După a doa musică de regimentu, și trei escadrone de dragoni, urmară carete cu curtenii îperatești, Ministrii, Principesa Matilda, și Principii Ierome și Napoleone. La apropierea ambelor Maiestăți răsunaă vivatele. În giurul caretei împărătești călăreaă adiutanții și oficialii de ordonanță ai Împăratului, după care mergea un escadron de călăuzi, apoi urmă încă o musică de regimentu, patru regimente de cavalerie, și două escadrone de Giandarmaria și de gardă națională. Ajungându parecea împărătescă la Biserică, care era înfrumșetată cu o pompă ne mai auzită, și luminată de 15,000 lumini, și 400 lampe, Arhiepiscopul din Paris îmbrăcatu în ornatul pontifical 'i eși înainte, și întimpină pe împăratul și pe împărătesă sub un baldahin. Toți, cei ce erau față, se ridică de pe scaune, și în fețele tuturoră se poté ceti admirarea

frumseții împărătesei cei tinere. Maiestățile salută pe cei ce erau față grațios. După ce Împăratul și Împărătesa fură conduși la locurile menite pentru dânsii, se începu solenitatea religioasă prin Arhiepiscopul din Paris. La 1^{3/4} a fost actul cununiei gata. Sub decurgerea acestei solenități nunciul papale, și ambasadorul turcesc așezut lângă oaltă, și se vedeau a vorbi foarte amicabile unul cu altul, de unde poate cineva înțea, la câtă toleranță a devenit secolul nostru. – După sevărirea cununiei se întorseră Maiestățile în Tuileri, unde o ploie de girlande îi întâmpină. Aci Împăratul arată poporului de pe balconul palatului pe noua Împărătesă, și o dușă și prin spăririle soldaților, cari arătară cel mai mare entuziasm pentru noua căsătorie. Curând după aceea pleară ambele Maiestăți la St. Cloud, unde vor rămâne până jo. Presentul, ce l'a fost cumpărat cetatea Parisului pe sama împărătesei, dară aceasta l'a fost destinat spre un scop de binefacere, l'a rescumperat Napoleone, și l'a dăruit soției se.

Paris 1 Fevruariu. Monitorele înștiințază sub datul de ieri din St. Cloud următoarele: Maiestățile Lor se duseră astăzi la amiază la Versali, și fură primite de către popor cu cel mai viu entuziasm. – Faima despre o modificare a Ministeriului încă tot mai cerculează.

Paris 2 Fevr. Împăratul și Împărătesa aș venit astăzi la 1 oră după amiază în Tuileri. După ce Împăratul a preșezut unui consiliu ministeriale, se întorsă la 4 ore dimpreună cu Împărătesa earăși la St. Cloud. Încă tot se mai vorbește despre o modificare, ce are să urmeze în Ministeriu. Jurnalul „Sicul” zice, că încoronarea lui Napoleone se va întâmpla mai curând de cât în Mai, cum se vorbe la început.

Montenegro.

După o depeșă telegrafică din Triestu din 4 Fevr. armata turcescă ar fi străbătut érași la pasul cel îngust dela Cosovi Most, și ar amenința capitala Cetinie. Se zice, că Omer Pașă, ar fi dat Principelui Daniil un termen de socotit până la 31 Ianuar., și dacă termenul acesta va trece, fără de a fi folosit, atunci Omer Pașă în 4-5 zile va lua tot Montenegro cu puterea. Acastă împrejurare se zice, că ar fi consternat pe Montenegri, și că mai în urmă s'ar fi format două partide între ei, una care ține cu Principele Daniil, și alte cu Pero Petrovici.

Cursul banilor la Viena în 5. Fevruariu. Calend. nou.

Aurul _____ 117 ¹/₄

Argintul _____ 110 ¹/₂

Redactor respunzatoriu: **Dr. Vasici.**

Editura și tipariul Tipografie diecesane.